

वैश्वानरज्योतिरिति यजुः अग्नेयम् । पृथिवी समाववर्त्ति सम्यगावर्त्तते विकरणा-
व्यत्ययेन वृतेः शपः झुः नश्यतीत्यर्थः उषाः दिवसोऽपि समाववर्त्ति सूर्यः समा-
ववर्त्ति उ एवार्थे विश्वमिदं जगत्समाववर्त्ति । अतोऽहं वैश्वानरज्योतिः भूयासम्
विश्वेभ्यो नरेभ्यो हितो वैश्वानरः परमात्मा तद्रूपं ज्योतिर्वह्नैव भूयासम् । वि-
भून्मरुतोऽपि कामान् मनोरथान्व्यश्नवै प्राप्नुयाम् । भूः स्वाहा भुवनं भूः सत्ता-
मात्रं ब्रह्म तस्मै स्वाहा सुकृतमस्तु भूरित्यव्ययम् ॥ २३ ॥

III. अभ्यादधामि समिधमग्नें व्रतपते त्वयि ।

व्रतं च श्रद्धां चोपैमिन्धि त्वा दीक्षितोऽग्रहम् ॥ २४ ॥

का० [११. १. १२.] अभ्यादधामीति प्रत्यृचमाहवनीये तिस्रः समिधोऽभ्यादधा-
ति । सौत्रामण्यादावादित्येष्टिं समाप्य त्रिपथ्यमाहवनीयदक्षिणाग्नी विहृत्याग्न्य-
न्वाधानं ब्रह्मवरणं च कृत्वाहवनीये यजमानस्तिस्रः समिधः प्रत्यृचमादधाति ॥
अग्निदेवत्यास्तिस्रोऽनुष्टुभः आश्वतराश्विदृष्टाः । हे अग्ने व्रतपते व्रतस्य कर्मणः पा-
लक अहं समिधं त्वयि अभ्यादधामि जुहोमि तेन समिदाधानेन दीक्षितः सन्नहं
व्रतं कर्म श्रद्धां विश्वासे चोपैमि उपगहामि त्वा त्वामिन्धि दीपयामि ॥ २४ ॥

यत्र ब्रह्म च क्षत्रं च सम्यञ्चौ चरतः सह ।

तं लोकं पुण्यं प्रज्ञेयं यत्र देवाः सहाग्निना ॥ २५ ॥

पुण्यं पवित्रं लोकं प्रज्ञेयं ज्ञानीयाम् लोकमप्राप्तानां तल्लोकज्ञानं न भवती-
ति स्वर्लोकगमनं प्रार्थ्यते । तं कम् यत्र लोके ब्रह्म ब्राह्मणजातिः क्षत्रं क्षत्रि-
यजातिश्च सहावियोगेन चरतस्तिष्ठत इत्यर्थः कीदृशे ब्रह्मक्षत्रे सम्यञ्चौ लिङ्ग-
व्यत्ययः समीची सम्यक् अच्यतस्ते । यत्र चाग्निना सह देवाः संचरन्ति । सदा च
विप्राः क्षत्रियाश्च ये गच्छन्ति तं देवलोकं प्राप्नुयामित्यर्थः ॥ २५ ॥

यत्रेन्द्रश्च वायुश्च सम्यञ्चौ चरतः सह ।

तं लोकं पुण्यं प्रज्ञेयं यत्र सेदिर्न विद्यते ॥ २६ ॥

यत्र लोके इन्द्रश्च वायुश्च सम्यञ्चौ सह चरतः यत्र च सेदिः सदनं सेदिः